

Department of Water Resources

Thai National Mekong Committee Secretariat

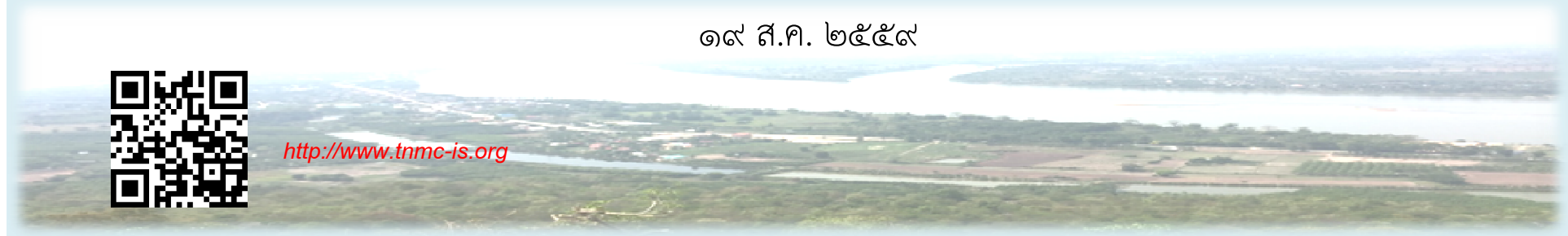
โครงการศึกษาผลกระทบและติดตามตรวจสอบ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการ พัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน (TNMC Study)

การประชุมเวทีเสวนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมภายใต้กรอบความร่วมมือแม่น้ำโขง

๑๙ ส.ค. ๒๕๕๙

<http://www.tnmc-is.org>

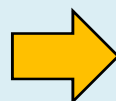

L

หลักการเหตุผลโครงการ

การศึกษาผลกระทบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนผลการศึกษาของโครงการนี้ในสองปีแรกระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 และพ.ศ. 2558

การศึกษาผลกระทบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ผลลัพธ์ : ข้อมูลพื้นฐานปฐมภูมิ (baseline) สำหรับการคาดคะเนผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เกิดขึ้นในลุ่มน้ำโขงในส่วนของประเทศไทย ด้านต่างๆ

ยังไม่สามารถชี้ชัดได้ว่ามีความเชื่อมโยงกับผลกระทบข้ามพรมแดนจากการพัฒนาเขื่อนในแม่น้ำโขงสายประธาน

<http://www.tmrco-1s.org>

ลักษณะโครงการ

at

ความสำคัญของการศึกษาผลกระทบและติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เป็นการ พิสูจน์ทราบโดยมีหลักฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์รองรับ และเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน และมีความโปร่งใสเปิดเผยข้อมูล

- ❖ มีเป้าหมายเพื่อ สร้างความเข้าใจกับประชาชนและประเทศเพื่อนบ้าน ให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน
- ❖ แม้ว่าจะมีการศึกษาโครงการมาแล้ว ตั้งแต่ปี 2557-2558 แต่ก็ได้อมูลพื้นฐาน ยังไม่สมบูรณ์ ยังมีช่องว่างที่ต้องเพิ่มเติม ต่อเนื่องต่อไป

<http://www.tnmc-is.org>

ลักษณะโครงการ (ต่อ)

๗

<http://www>

Department of Water Resources

พื้นที่เป้าหมาย

จังหวัดที่มีพื้นที่ที่ติดแม่น้ำโขง

8 จังหวัด ได้แก่

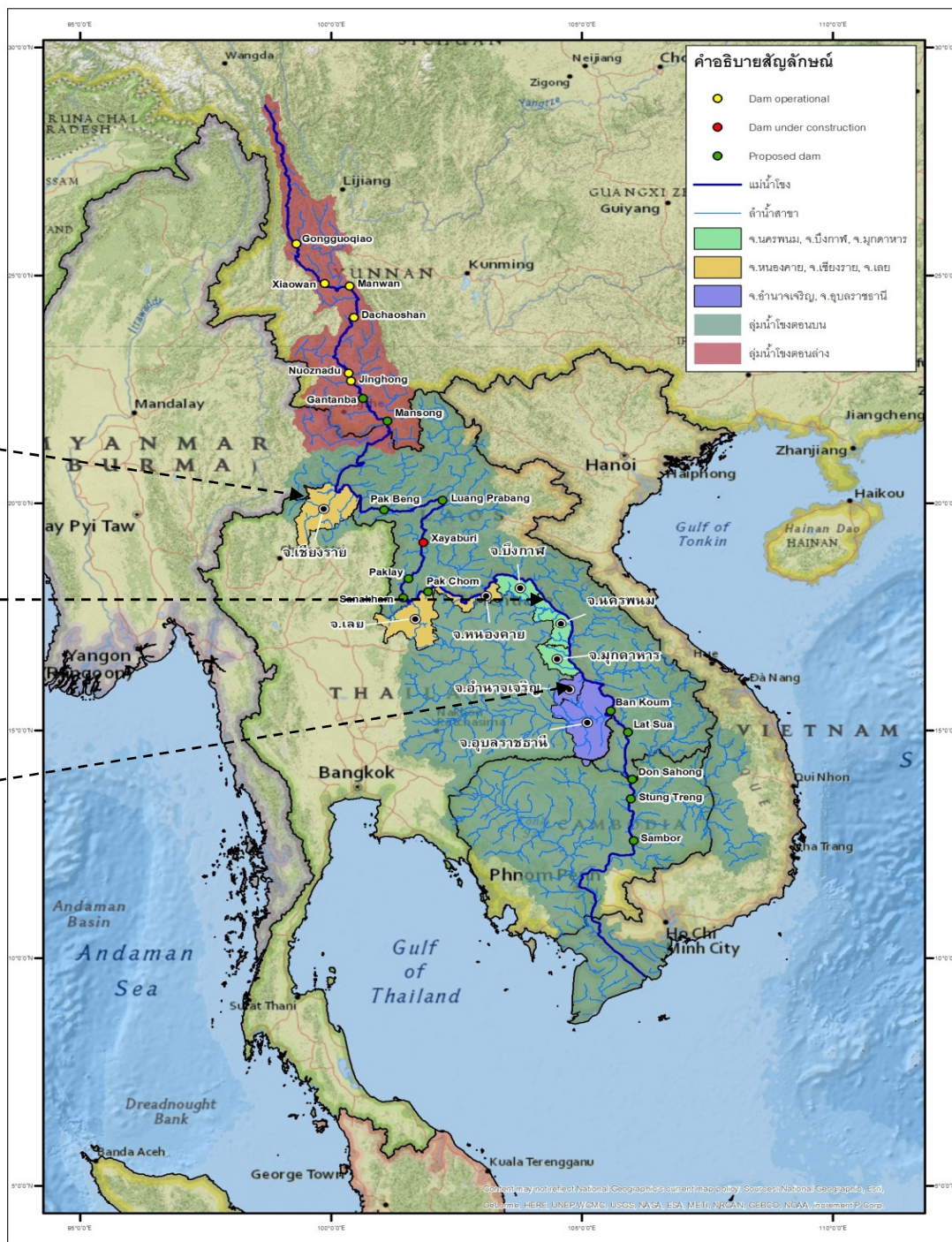
1. เชียงราย
2. เลย
- 3.หนองคาย
4. บึงกาฬ
5. นครพนม
6. มุกดาหาร
7. อำนาจเจริญ
8. อุบลราชธานี

ครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นระยะทาง
15 กม.จากริมฝั่งแม่น้ำโขง

**(ปี 2559 การศึกษาจะเน้นในส่วนพื้นที่
เสียงสูงเป็นลำดับแรก)**

<http://www.tnmc-is.org>

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ❖ ศึกษาและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากการพัฒนาโครงการ ไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธานในขณะดำเนินการก่อสร้างต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และพิจารณาพื้นที่เสี่ยงสูง (Hotspot areas) ในประเด็นผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญด้านต่างๆ โดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน
- ❖ ศึกษาปรับปรุงและประยุกต์ใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ (Mathematical model) และสถานการณ์จำลอง (Scenarios) ในการบริหารจัดการน้ำและประเมินผลกระทบข้ามพรมแดนจากการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำบนแม่น้ำโขงสายประธาน ในพื้นที่เสี่ยงสูง

<http://www.tnmc-is.org>

วัตถุประสงค์ของโครงการ(ต่อ)

- ❖ จัดทำ**ระบบฐานข้อมูล**ผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนของแม่น้ำโขงจากการดำเนินการโครงการไฟฟ้าพลังน้ำและโครงการพัฒนาอื่นๆที่กำลังเกิดขึ้น พร้อมระบบนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการสื่อสารประเมิณผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นข้ามพรมแดนที่สำคัญ
- ❖ **สร้างความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง**ด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมข้ามพรมแดนแก่**ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ริมโขง** เพิ่มศักยภาพความร่วมมือด้านมาตรการบรรเทา และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและสังคมจากการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน
- ❖ **เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ**ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากการพัฒนาโครงการพัฒนาไฟฟ้าบนแม่น้ำโขง

<http://www.tnmc-is.org>

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

International Mekong Committee Secretariat

★ แบบจำลอง
คณิตศาสตร์และ
สถานการณ์จำลอง

ประเด็นผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
ในพื้นที่เสี่ยงสูง

ฐานข้อมูลเทคโนโลยี
ภูมิสารสนเทศ

โครงการการศึกษา
ผลกระทบและติดตาม
ตรวจสอบผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมข้าม
พรมแดน ปี พ.ศ.
2559

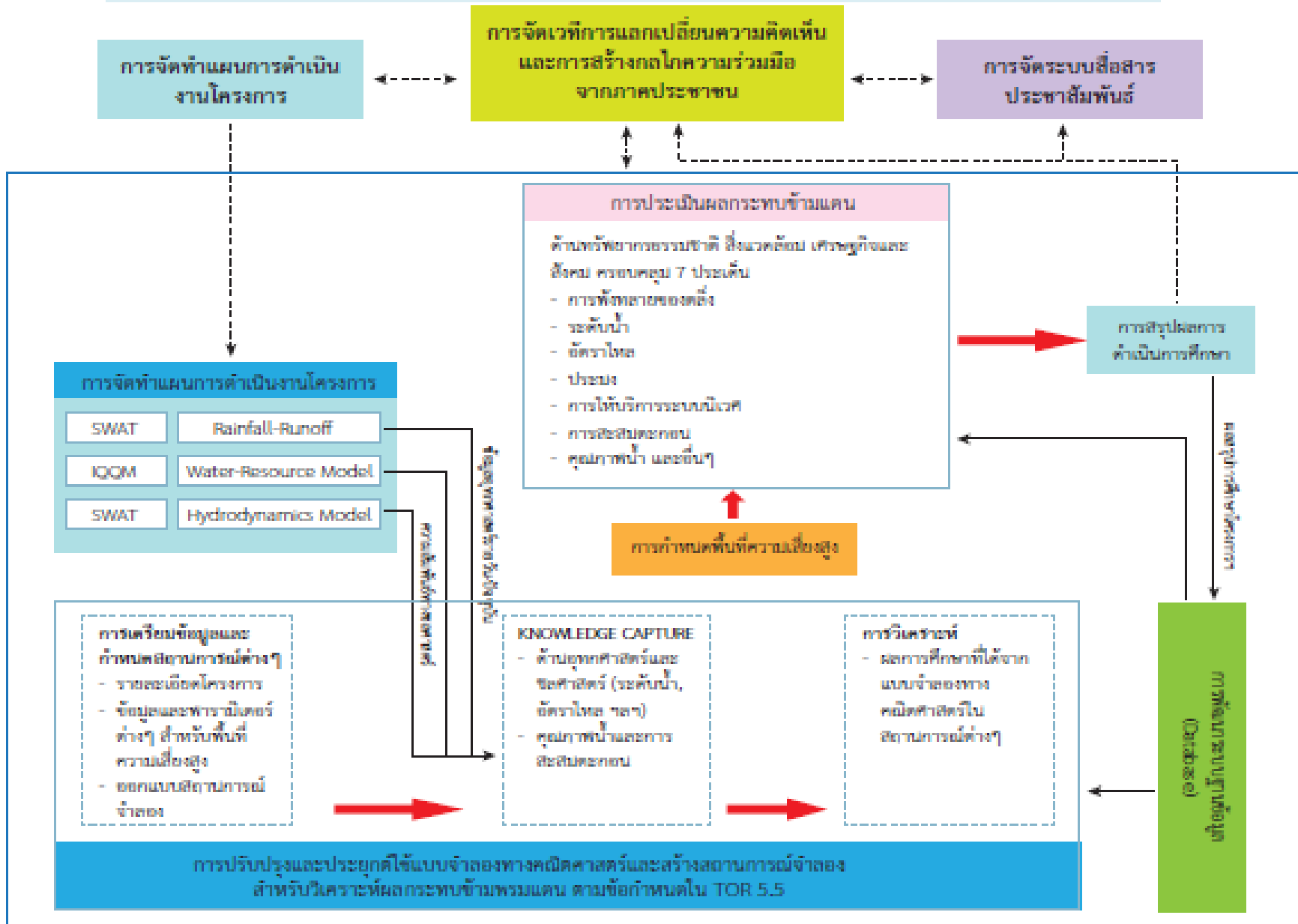
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และสังคมข้ามพรมแดน
จากการพัฒนาโครงการ
ไฟฟ้าพลังน้ำ

เครือข่ายความ
ร่วมมือระหว่าง
ภาครัฐและภาค
ประชาชน

การดำเนินงานโครงการ

การกำหนดพื้นที่ความเสี่ยงสูง (Hotspot Area)

หาพื้นที่ความเสี่ยงและเปราะบางสูง จะพิจารณาในประเด็น ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคมที่สำคัญ ดังนี้

จังหวัด	เชียงราย	เลย	หนองคาย	บึงกาฬ	นครพนม	มุกดาหาร	อำนาจเจริญ	อุบลราชธานี
ประเด็นสำคัญ								
1. การกัดเซาะพังทลายของตลิ่ง								
2. ระดับน้ำ								
3. อัตราการไหล								
4. ประมง								
5. นิเวศบริการ								
6. การสะสมตะกอน								
7. คุณภาพน้ำ								

การเก็บสำรวจ ข้อมูลปฐมภูมิ และ/หรือ ข้อมูลทุติยภูมิ ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ประเด็นที่อาจเป็นสาเหตุให้เกิดผลกระทบ

- การกัดเซาะและพังทลายของตลิ่ง
- อัตราการไหลของน้ำ
- การสะสมตะกอน
- การประมง(ความหลากหลายของระบบนิเวศริมฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำรอบข้าง)
- นิเวศบริการ (Ecosystem services)
- ระดับน้ำ
- คุณภาพน้ำ

การประเมินการไหลของน้ำ
ที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
(Environmental Flow
Assessment)

วิธีการศึกษาด้านการประมง
เนื่องจากผลกระทบข้าม
พรมแดน (Fisheries Rapid
Assessment for
transboundary impacts)

การประเมินความเปราะบาง
ของสังคมและความเป็นอยู่
(Vulnerability
Assessment)

สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง ผลกระทบด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจสังคม

<http://www.tnmc-is.org>

การประยุกต์ใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์

it

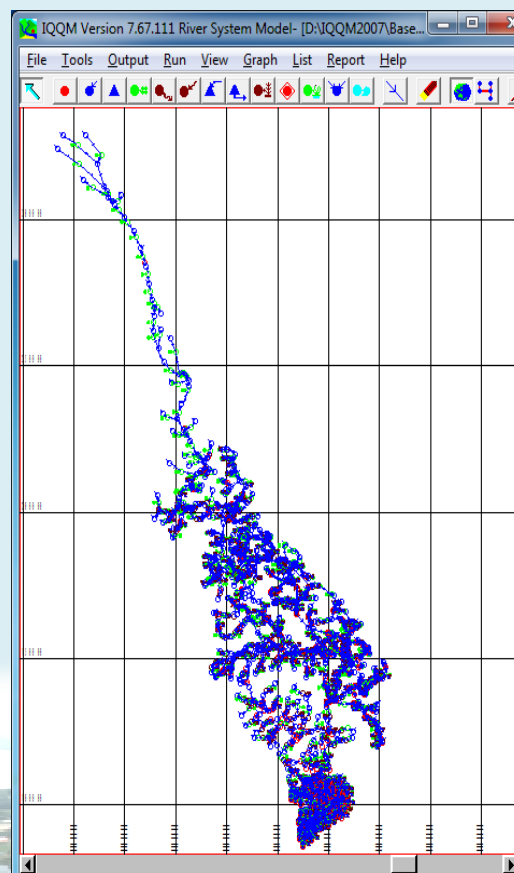

ตัวอย่างแบบจำลองคณิตศาสตร์ SWAT, IQQM และ ISIS ที่ใช้งานใน MRC DSF

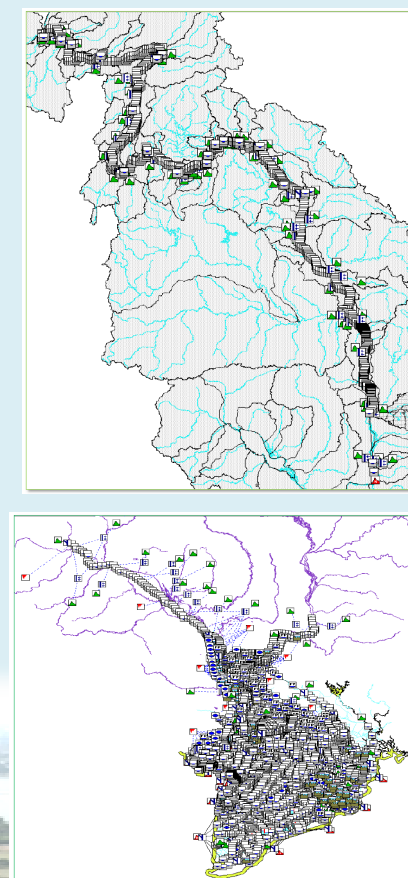
SWAT MODEL

IQQM MODEL

ISIS MODEL

การสร้างสถานการณ์จำลอง (Scenarios)

สถานการณ์จำลอง 7 สถานการณ์

1

1. สถานการณ์จำลองในอดีต

ก่อนมีการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ
บนแม่น้ำโขงสายประธานในประเทศจีน
(Reference scenario: Baseline
conditions)

2. สถานการณ์จำลองในปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้น

2.1 สถานการณ์ที่มีการ
พัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ
บนแม่น้ำโขงสายประธานใน
ประเทศจีนแล้วเสร็จ 6
โครงการ

2.2 สถานการณ์ที่มีการพัฒนา
โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำ
โขงสายประธานในประเทศจีน
แล้วเสร็จ 6 โครงการและ
ตอนล่าง 1 โครงการ

3

- โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำโขงสายประธานในประเทศจีนได้แก่ Gongguoqiao, Xiaowan, Manwan, Dachaoshan, Nuozhadu, Jinghong
- โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำโขงสายประธานตอนล่าง 1 ได้แก่ โครงการไซยะบุรี

<http://www.tnmc-is.org>

การสร้างสถานการณ์จำลอง (Scenarios)

สถานการณ์จำลอง 7 สถานการณ์

3. สถานการณ์จำลองในอนาคต

3.1 สถานการณ์ที่มีการพัฒนา
โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำ
โขงสายประธานในประเทศจีนแล้ว
เสร็จ 6 โครงการ และตอนล่าง 2
โครงการ

4

3.3 สถานการณ์ที่มีการพัฒนา
โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำ
โขงสายประธานในประเทศจีน
แล้วเสร็จ 6 โครงการ และ
ตอนล่าง 5 โครงการ

6

3.2 สถานการณ์ที่มีการพัฒนา
โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำ
โขงสายประธานในประเทศจีนแล้ว
เสร็จ 6 โครงการและตอนล่าง 3
โครงการ

5

3.4 สถานการณ์ที่มีการพัฒนา
โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ บนแม่น้ำ
โขงสายประธานในประเทศจีน
แล้วเสร็จ 6 โครงการ และ
ตอนล่าง 6 โครงการ

7

<http://www.tnmc-is.org>

Department of Water Resources

Thai National Mekong Committee Secretariat

ขอบคุณครับ

<http://www.tnmc-is.org>